

SEFER BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

SAVING THE ANIMALS

א.

אבן עזרא (בראשית ו:יט)

ומלת "תביא אל התיבה," מצוה על נח שלא יעזבם רק יביאם עמו לחיות זרע כל מין

רבינו בחיי (בראשית ו:יט)

"תביא אל התיבה," אין להבין שהוא יביאם ממש, שהרי כ' אחריו "יבאו אליך לחיות," באר כי מעצמם יבאו, אבל הכונה כשאמר "תביא אל התיבה" שיעזור אותן בכניסתן וישתדל בהן שיחיו

רמב"ן (בראשית ו:יט)

תביא אל התיבה, צוה שיתעסק ויעזור בכניסתם בתיבה וישתדל בהם שיחיו, כאשר ישתדל בנפשו

ב.

רמב"ן (בראשית ו:יט)

ידוע כי החיות רבות מאד, ומהן גדולות מהן כפילים ... והרמש הרומש על הארץ רב מאד. גם מעוף השמים מינים רבים אין להם מספר ... והנה יצטרך להביא מכולם שיולידו כמותם, וכאשר תאסף לכלם מאכל אשר יאכל לשנה תמימה – לא תכיל אותם התיבה הזאת ולא עשר כיוצא בה! אבל הוא נס החזיק מועט את המרבה. ואם תאמר: יעשנה קטנה ויסמוך על נס הזה? ראה השי"ת לעשותה גדולה כדי שיראו אותה בני דורו ויתמהו בה ויספרו עליה, וידברו בענין המבול ... ואולי יעשו תשובה. ועוד עשו אותה גדולה כדי למעט בנס, כי כן הדרך בכל הניסים שבתורה או בנביאים: לעשות מה שביד אדם לעשות, והשאר יהיה בידי שמים.

ג.

R. Shimshon Rafael Hirsch (Bereishis 6:19)

מכל חי, according to our Sages: of all of those that have the vigour and energies of life, whose vitality has not become effete by the degeneracy which had also been brought into the animal world. Equally so, זכר ונקבה, but their characters are to be still the pure undisturbed uncorrupted male and female. This is probably also what is meant to be stressed by the repeated למינהו, in v.20.

גמ' סנהדרין (קח:)

מכל הבהמה הטהורה וכו' (ז:ב) ... אמר רשב"נ אמר רבי יהונתן מאותם שלא נעבדה בהם עבירה. מנא ידע? א"ר חסדא שהעבירן לפני התיבה, כל של התיבה קולטתו בידוע שלא נעבדה בהם עבירה, וכל שאין התיבה קולטתו בידוע שנעבדה בהם עבירה. ר' אבהו אמר מאותן הבאין מאליהן

ד.

ספורנו (בראשית ו:כא)

קח ... מכל מאכל. מאכלים שונים למינים שונים

אבן עזרא (בראשית ו:כא)

ותועי רוח ישאלו, מה אכל כל עוף דורס וכל בהמה כמו האריה שלא יחיה כי אם מבשר? וזאת אינה שאלה כי מי שלא ימצא בשר יאכל העשב ופרי העץ כאשר ירעב

כלי יקר (בראשית ו:כא)

קח לך וגו', "לך" משמע משלך לא משל אחרים ... כדי שלא יחשוב נח הרי היום או מחר ימותו כולם וממונם כלה, סד"א שמותר ליקח משלהם, ת"ל "קח לך" משלך דוקא להגדיל הנס אע"פ שכפי הטבע לא יספיק כי אם לך לבד, שהרי ודאי לא היה לנח מותרות, מ"מ על צד הנס ישלח ה' את הברכה ... וכן "עשה לך תיבה" שבדרך הטבע תכיל אותך לבד ועל צד הנס תחזיק כל הבעלי חיים

ה.

רמב"ן (בראשית ו:כב)

ויעש נח וכו', שעשה את התיבה ואסף את המאכל. ודרך הכתוב לאמר "ויעש וכן עשה" לבאר כי לא הפיל הדבר מכל אשר צוה